

גנב, צייר ופורנוגרף

לצייר יוסף קריספל אין בעיה להתעסק עם פורנוגרפיה, הוא חושב שעולם האמנות המקומי באנשים חסרי טעם, ובניגוד למה שנכתב - הוא לא ממש הולך להתעורר בקרוב אורית חסון ולדר

"כל מה שאני יכול לגנוב אני גונב. הייתי בכלל קורא לתערוכה 'גנב, צייר ופורנוגרף'. המקורות לציורים שלי הם אנציקלופדיות, אתרי פורנוגרפיה, אתרי צייד וכדומה", כך אומר הצייר יוסף קריספל, שתערוכה חדשה שלו בשנ רפאים" מוצגת בימים אלה במוזיאון תל אביב.

רוחות, ציידים ופורנוגרפיה (התמונות באדיבות מוזיאון תל אביב)

"אני גם נוסע למקומות ומצלם אנשים. כשהייתי ילד רציתי מאוד להיות צייר, אבל חשבתי שלאנשים יש פור עלי להם מקדם תרבותי כמו ידע או שפה. עד גיל 12 גדלתי במושב בדרום. גדלתי במקומות שלא היתה בהם תרבו והמפגש עם תרבות היה מפגש רומנטי דרך אנציקלופדיה. בגיל 15 עזבתי את הבית ללמוד בפנימייה במצפה ר ועזבתי גם שם. לא הרגשתי אף פעם מקופח".

קשה להרגיש מקופחים כשמקבלים את פרס רפפורט וכן תערוכת יחיד במוזיאון תל אביב. "זו פסגה קטנה ואני אני רוצה להכיר קהלים חדשים ולצאת החוצה. אני אף פעם לא רואה את ההישגים שלי. אומרים לי 'תראה לאן ואני תמיד רואה רק את החלק הריק. זה אולי הטופ שאפשר להגיע אליו פה, אבל אני רוצה לעבור לשלב הבא".

מה בעצם מייחד את התערוכה החדשה במוזיאון תל אביב?

"חברה טובה אמרה לי על התערוכה שהיא התערוכה הכי אישית שלי. היא אכן אישית. היא חושפת עולם פנימי ויצרים. הרגשתי שהפעם אני מתעסק בחומרים רחבים בנושאים גדולים: מצד אחד זו חזרה לראשוניות, לקמאיו למשהו בסיסי במצב האנושי, ומצד שני זה הקולנוע בתור המקום שמאכלס את היצרים. כל התערוכה חצויה בין ומוות, בין ערות לשינה ובין חלומות לסיוטים. כשאני מדבר על היצירות בתערוכה אני מדבר בעצם על איך אני פ העולם".

אז איך אתה פוגש את העולם?

"עולה לי בדיוק דימוי בהקשר לזה: בדימוי אני רואה את עצמי כמראה. אם אני מראה - אני מראה מחולקת, כך העולם ישתקף בי, הוא לא ישתקף בי בצורה שלמה. למעשה, לעולם לא אצליח בניסיון לאכלס את דימויי העולב פוסטמודרניזם, פלורליזם, זה הכל בבת אחת. הציורים האלו משקפים תמונת עולם פנימית אפוקליפטית, ומבט ומלנכולי על עולם בו היופי עדיין נמצא במוות, בצער ובאובדן".

 שלחו להדפסה

ראיון

קריספל. מצייר מתוך אינציקלופדיות ציור: יוסף קריספל

 לחצו כאן להגדיל הטקסט

"זו התערוכה הכי אישית שלי". קריספל

"רוחות רפאים" מתעסק למעשה עם כל מיני אלמנטים וחומרים. אחד מהם הוא המוות. "ההתעניינות במוות בא המקום של החיים. החיים משתוקקים לחיות. זה ארוס וטנטוס: תשוקה ומוות, הגוף בנוי ככה", מוסיף קריספל. זאת, גופניות לפי קריספל היא גם סצנות פורנוגרפיות.

ריכוך של פורנוגרפיה

"אני לא עסוק במיניות ולא מתעניין בה, אלא במצב מיני או מצב יצרי. פורנוגרפיה אכן מעניינת אותי; כשאני מציג זה מרחיק את הדימוי הפורנוגרפי מהמקום של השיפוט. כשאני מצייר אישה השרועה פשוטת איברים היא בעצם ריכוך. אני לא מתעסק בהומו-אירוטיות וגם לא בפמיניזם, אלא במצב אנושי".

במוזיאון נחום גוטמן הוצגה תערוכה בשם "צייד צייר". הצייד מופיע בהרבה עבודות אמנות בארץ למה גם אתה נכנסת לקטע של סצנות צייד?

"גן חיות זה מקום שמאוד מעניין אותי, לכן ציירתי את גן החיות בברונקס. זה בעצם מקום שבין טבע ותרבות. ה מרתק אותי כחיה, כיוון שהוא חיה חרדתית, קפוצה ודרוכה. זו חיה שמכילה את רגע המוות, היא מודעת למוות עצמה. היא מסתכלת עליך וזה המוות שמחזיר לך מבט".

"הצבי כחיה חרדתית וקפוצה"

אתה בעצם פוסטמודרניסט או רומנטיקן?

"אני מתעסק באמנות שיש בה יש סובלימציה. ככל שאתה אישי יותר - זה מייצר יותר ריחוק. העבודות הן על על ש בין לחמם משהו ולקרר אותו. אני חושב שמסך המחשב ממנו אני שואב את הדימויים והטלוויזיה מייצרים חווי

ריחוק ועולם מתווך. אפילו בסרטים שעוסקים בתשוקה, למשל, אין חומריות פיזית. אני לוקח דימויים מספרים ויש אפילו דימוי מהספר 'תוף הפח' של [גינטר גראס](#)".

עוד דימויים בתערוכה לקוחים מקוספציות פגאניות אפריקניות. "הציורים יחד עם רעש התופים מייצרים מתח אבל המקור של הדימויים הוא למעשה [לני ריפנשטל](#), הקולנוענית של אדולף היטלר, זו אפליקציה על אפליקציה

אז זו אמירה ביקורתית על קולניאליזם ועל איך שמייצגים שחורים?

"אני לא עוסק בביקורתיות במובן המידי שלה, עייפתי מהביקורתיות יתר. הייתי רוצה לוותר על כל הידע שלי, עמ המורכבות ולתת רק לידיים שלי לפעול. כשאני מצייר את השחורים אין שמץ ביקורתיות. זה רוע ואתוס כחלק מ של האדישות, זו אדישות שאני מחפש בה ריגוש".

אנחנו כל כך פריפריאליים

קריספל, למרות הפרסים וההכרה, לא חוסך שבטו מעולם האמנות המקומי. "הרבה אנשים בלי טעם מנהלים א הזה. זה עולם הרסני מבחינת מערך הכוחות שקיים בו. מצד אחד יש פה אמנות מצוינת, יש הרבה אמנים מוכני מחויבות ועומק, אבל מצד שני אנחנו פריפריאליים. אנחנו כל הזמן רוצים להידמות לעולם וכל הזמן נשארים פרובינציאליים".

המציאות הזו רלבנטית גם לאוצרים: "פוגשים הרבה פחות אוצרים שמחויבים לאמן. מוטי עומר, האוצר של מוזיאון תל אביב, חריג בנוף המקומי בליווי במחקר ובקשר הפורה שהוא יצר איתי. בכל אופן, הייתי רוצה שיגדל פה דור שלא מגבש תערוכות סביב נושא תפל. נמאסה עלי הצורה התחבירית שמאפיינת את האוצ היום".

ולסיום הייתי רוצה לברר משהו, האם באמת אתה הולך ומתעוור כמו שאומרים עליך?

"באחד הראיונות שעשיתי עיוותו את דברי, והציגו אותי כמי שעומד להתעוור בכל רגע. הדבר אינו נכון ואינו מד אומר רק זאת: המחלה שיש בעיניי אכן עשויה לגרום לעיוורון, אך התממשות האיום הזה נכונה כשם שיאמרו לי! שהוא עשוי למות ביום מן הימים...".

יוסף קריספל, "רוחות רפאים". מוזיאון תל אביב, אוצר: ד"ר מרדכי עומר

תגיות: צייר
חזרה